

**DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT**

Høringsinstansene

Deres ref

Vår ref
13/796

Dato
28.05.2013

Høring av forslag til forskriftsendringer som følge av endret fordelingsmåte for deler av importkvoten av ost fra EU

Vedlagt følger utkast til endringer i forskrift av 10. oktober 2008 nr 1132 om fordeling av tollkvoter for landbruksvarer.

I samsvar med inngått avtale med EU om utvidet handel med landbruksvarer etter EØS-avtalens artikkel 19, jf. Prop. 62 S (2010-2011), skal fordelingsmetoden for delimportkvote på 4 500 tonn ost endres med virkning fra 1. januar 2014. Departementet foreslår en fordelingsmåte der kvantum fordeles på grunnlag av verdien av importert ost de siste 22 måneder. Delkvoten på 4 500 tonn ost fordeles i dag ut fra en kombinasjon av historisk bestemt fordelingsnøkkel (historisk kvote) og "førstemann til mølla" (nykommerkvoten).

Det tas sikte på at forskriften trer i kraft i løpet av høsten 2013.

Det bes om at eventuelle høringsinnspill sendes til Landbruks- og matdepartementet **innen 20. august 2013.**

Høringsdokumentene er også lagt ut på departementets hjemmeside:
www.regjeringen.no/nb/dep/lmd/dok/horinger

1. BAKGRUNN

1.1 Artikkel 19-avtale med EU

Norge og EU ble den 28. januar 2010 enige om en avtale om utvidet handel med landbruksvarer i medhold av EØS-avtalens artikkel 19. Stortinget gav sitt samtykke til inngåelse av avtalen den 5. april 2011. Avtalen, som innebærer gjensidige tollnedssettelse og etablering/ utvidelse av importkvoter for utvalgte landbruksvarer, ble iverksatt 1. januar 2012.

For ost innebar avtalen en gjensidig økning av importkvoten til et kvantum på 7 200 tonn. Norge hadde fra tidligere en importkvote fra EU på 4 500 tonn. Utvidelsen fra 1. januar 2012 på 2 700 tonn skulle etter den nye avtalen fordeles ved auksjon. Slik auksjon er avholdt både for 2012 og 2013. I tråd med avtalen ble også begrensningene i ostepyper innenfor importkvotene,¹ opphevet. Dette ble gjennomført av SLF allerede fra 1. januar 2011.

Samtidig legger avtalen premisser for den nye fordelingsmetoden ved at det ble bestemt at fordelingsmetoden for det opprinnelige kvantumet på 4 500 tonn skulle endres fra en kombinasjon av historisk fordelingsnøkkel og "førstemann til mølla-prinsippet" til en annen fordelingsmetode. Om dette heter det i brevvekslingen mellom EU og Norge, jf. Prop. 62 S (2010-2011):

"Med hensyn til den gjeldende tollkvoten inn til Norge er partene enige om at den gjeldende forvaltningen av denne tollkvoten, basert på historiske rettigheter og nykommerprinsippet, fra 2014 skal erstattes av en annen forvaltningsordning enn fordeling på auksjon, som lisenser eller en "førstemann til mølla"-ordning. Gjennomføringsreglene for en slik ordning skal fastsettes av norske myndigheter etter samråd med Europakommisjonen med sikte på å komme fram til enighet og sikre at tollkvotene fordeles på en slik måte at importen kan foregå på regelmessig basis, og at de avtalte kvanta reelt kan importeres. Den gjeldende forvaltningsordningen som bygger på en osteliste, som nevnt i brevvekslingen av 11. april 1983, skal oppheves."

Avtalen innebærer at tollkvoten fra EU på til sammen 7 200 tonn skal kunne benyttes til alle typer ost. Eventuell import av spesielle oster med tanke på bruk i industrien må fra årsskiftet således skje innenfor importkvotene på lik linje med andre typer ost, enten ved deltakelse på auksjonen for delkvoten på 2 700 tonn, søknad om tildeling innenfor delkvoten på 4 500 tonn eller til ordinær toll.

Norske myndigheter har hatt konsultasjonsmøte om saken med EU-kommisjonen den 17.–18. april 2013. På møtet la departementet frem hovedprinsippene for fordeling av

¹ Som tidligere lå i ostelista av 11. april 1983.

delkvoten på 4 500 tonn, slik disse er redegjort for under kapittel 2.1 nedenfor. EU-kommisjonen hadde ikke innvendinger mot disse prinsippene.

1.2. Gjeldende regelverk

Importkvotene for ost fra EU på til sammen 7 200 tonn reguleres i forskrift av 10. oktober 2008 nr 1132 om fordeling av tollkvoter for landbruksvarer. §§ 35, 36 og 37 i denne forskriften regulerer fordelingen av delkvoten på 4 500 tonn.

Etter forskriftens § 35 fordeles 3 430 tonn av delkvoten på 4 500 tonn på tre grupper:

- kvotesøkere som hadde kvoteandeler på minst 10 tonn per 20. juni 2002
- kvotesøkere som i gjennomsnitt for 2001 og 2002 importerte mer enn 10 tonn ost med ordinær toll
- kvotesøkere som er foretak som produserer ost i Norge.

Fordelingen i henhold til § 35 skjer på grunnlag av historiske importtall og dermed med samme fordeling av kvoteandeler på ulike foretak fra år til år. For 2013 fikk 13 foretak tildelt kvoteandel etter denne bestemmelsen. Av disse var det tre foretak som produserer ost i Norge, jf. § 35 første ledd nr 3.

Etter forskriftens § 36 er 340 tonn av delkvoten på 4 500 tonn avsatt til ost til bearbeiding i industrien. Denne kvoteandelen skal benyttes til import av mozzarellaost og ostepulver til produksjon av bearbeidede landbruksvarer. Av de 340 tonn blir 219 tonn fordelt på grunnlag av historisk import og med samme fordeling mellom foretak fra år til år. Resterende 121 tonn blir fordelt til nykommere. For 2013 ble 108 foretak tildelt kvoteandeler etter denne bestemmelsen.

Etter forskriftens § 37 fordeles resterende 730 tonn av delkvoten på 4 500 tonn til nykommere, dvs. bedrifter som har fått tildelt mindre enn 50 tonn kvote etter §§ 35 og 36. For 2013 ble 256 foretak tildelt kvoteandel etter denne paragrafen.

2. DEPARTEMENTETS FORSLAG

2.1 Fordelingsmodell for delkvoten på 4 500 tonn

2.1.1 Innledning

Artikkel 19-avtalen innebærer at delkvoten på 4 500 tonn ost må fordeles på en ny måte. Ved valg av ny fordelingsmodell har departementet lagt vekt på at den skal:

- fordeles på en rettferdig og transparent måte

- være forutsigbar for markedsaktørene
- sikre jevn og stabil tilførsel til markedet gjennom året
- unngå store administrative kostnader for myndighetene og søkerne
- være i samsvar med Norges internasjonale handelspolitiske forpliktelser

Ettersom auksjon som fordelingsmekanisme ikke er aktuelt, har departementet vurdert to andre anerkjente mekanismer: lisensiering etter søknad og "førstemann til mølla". Departementet mener at "førstemann til mølla" er lite egnet som fordelingsmekanisme for ostekvoten. Kvoten er av stor økonomisk verdi, og det må forventes at importørene med en slik mekanisme vil søke å importere tidligst mulig i kvoteperioden, og med ujevn tilgang gjennom året som resultat. Metoden er også uforutsigbar, og virksomhetens lagerkapasitet vil ha vesentlig betydning for hvorvidt søkeren kan benytte seg av tildelt kvoteandel.

Departementet foreslår etter dette at fordelingen av delkvoten på 4 500 tonn baseres på en på lisensiering etter søknad. Etter departementets oppfatning vil en slik mekanisme i stor grad oppfylle kriteriene ovenfor. Samtidig legger departementet opp til overgangsordninger mellom gammel og ny fordelingsmekanisme, både av hensyn til jevn og sikker tilførsel til markedet ved omleggingen og aktørenes mulighet til å tilpasse seg endringene.

2.1.2 Forslag til ny fordelingsmodell

Departementets forslag til ny fordelingsmodell bygger på at delkvoten på 4 500 tonn fordeles ut fra den enkelte søkers andel av osteimporten i en definert tidsperiode.

Departementet foreslår at denne tidsperioden settes til 22 måneder, dvs. fram til og med uke 45 i året før det aktuelle kvoteåret, samt kalenderåret før der igjen. Kvalifiseringsperioden vil dermed være så vidt lang at den reflekterer markedsforholdene og sikrer forutsigbarhet, men samtidig kort nok til at det vil være mulig for nye aktører å opparbeide seg en posisjon i markedet innen rimelig tid. Ved å avslutte kvalifiseringsperioden i uke 45 vil kvotefordelingen kunne fastsettes i tilstrekkelig tid før kvoteåret begynner den 1. januar.

Den enkelte søkers andel foreslås videre beregnet ut fra verdien av importen, ikke importert kvantum. Dette vil stimulere til import av ost av høy kvalitet som et supplement i det norske ostemarkedet og dermed bidra til økt produktmangfold i ostedisken.

Departementet foreslår at det settes krav om at søkeren må ha importert minst 15 tonn ost i kvalifikasjonsperioden. Formålet med å sette et slikt minimumskvantum er å unngå et uforholdsmessig stort antall søkere med påfølgende tildeling av små kvoteandeler.

Tildeling av tollfrie kvoteandeler innebærer fordeling av rettigheter av betydelig økonomisk verdi for osteimportørene. For å hindre at enkeltaktør på sikt får en uforholds-

messig stor andel av dette godet, foreslås det at ingen foretak skal kunne få en større andel av kvoten enn 30 %, uavhengig av hva som måtte følge av beregningen av søkerens historiske importandel. Departementet viser til at det også i EU er satt et tak for tildeling av importandeler innenfor de mest attraktive ostekvotene.

Med det samlede opplegget som departementet foreslår, herunder overgangsordningene som omtales nedenfor, vil ikke 30 %-taket avgrense noen aktørs andel av importkvoten i 2014. En eventuell avkorting i medhold av den foreslåtte 30 %-regelen vil senere kunne medføre at det oppstår et "restkvantum". Dette kvantumet foreslås fordelt pro rata til de andre søkerne som kvalifiserer for tildeling av kvoteandeler.

For å sikre dynamikk i markedet for importost foreslår departementet at tildelte kvoteandeler gjøres omsettelige frem til kvoteårets slutt. Dette er for øvrig også i samsvar med departementets forslag når det gjelder auksjonskvoter, herunder delkvoten for ost som fordeles på denne måten, jf. kapittel 2.2 og merknaden til § 41.

2.1.3 Avvikling av nykommerkvoten

Ettersom departementet foreslår å fordele hele delkvoten på 4 500 tonn etter den nye fordelingsmodellen, innebærer dette en avvikling av dagens nykommerkvote på 730 tonn. Etter departementets oppfatning fungerer fordelingen av nykommerkvoten lite tilfredsstillende. Etter dagens regelverk får et stort antall foretak en svært liten kvote, om lag 3 tonn hver. Departementet ser ikke bort fra at en betydelig andel av disse foretakene i praksis kan ha handlet på vegne av andre osteimportører. Dette innebærer i så fall en omgåelse av intensjonen med regelverket fordi disse osteimportørene dermed reelt sett tilegner seg en større andel av tollkvoten enn hva som var tilsiktet. Samtidig har foretakene som handler på vegne av andre fått mulighet til en utilsiktet økonomisk gevinst.

Reelle nykommere vil framover kunne komme inn som importører i det norske oste-markedet gjennom å importere til ordinær toll eller kjøpe kvoteandel ved auksjon av delkvoten på 2 700 tonn.

2.1.4 Overgangsordninger

For å sikre en smidig innføring av den nye fordelingsmekanismen, mener departementet det er nødvendig med overgangsordninger på tre områder: Lengden på kvalifiseringsperioden, kravet til minsteimport og midlertidig videreføring av kvoteandelene for osteprodusenter. Overgangsordningene foreslås begrenset til inntil to år, dvs. kvoteårene 2014 og 2015.

a) Kortere kvalifiseringsperiode første året

Departementet foreslår at kvotene for 2014 fordeles på bakgrunn av importen i hele 2012 og de sytten første ukene i 2013. Kvalifiseringsperioden for kvoteåret 2014 blir

dermed på 16 måneder. Det vil dermed ikke være mulig å øke osteimporten resten av 2013 for å sikre seg større kvoteandel allerede i 2014. Kvotene for 2014 vil således være kjent høsten 2013, og på et tidligere tidspunkt enn påfølgende år. Slik departementet ser det, vil dette lette overgangen til ny ordning gjennom at importørene får noe lengre tid til å planlegge ostephandelen i 2014.

Fra og med kvoteåret 2015 vil kvalifiseringsperioden på 22 måneder tre i kraft. På dette området har den foreslåtte overgangsordningen en varighet på ett år.

b) Gradvis økende krav til minsteimport

Dagens nykommerkvote innebærer som nevnt at 730 tonn fordeles til et stort antall selskaper med en kvote per selskap på om lag tre tonn. Den foreslåtte fordelingsmetoden kombinert med minstekravet på 15 tonn vil kunne gjøre at slike små aktører ikke lenger vil være kvalifisert for å få tildelt kvoteandel. I utgangspunktet ser ikke departementet vesentlige ulemper ved en slik modell. Som nevnt ovenfor, er det usikkert om flere av disse selskapene kan regnes som reelle aktører i osteparkedet, men har uansett gjennom dagens regelverk hatt en mulighet til lettvinnt fortjeneste ved import av ost for direkte videresalg til andre handelsledd. Slik tildeling av kvoteandel til "ikke-reelle" aktører har aldri vært intensjonen med regelverket.

Departementet ser det likevel som ønskelig at også mindre osteimportører som i dag er aktive i markedet, fortsatt gis en mulighet til å kunne konkurrere i markedet gjennom å ta del i ostekvoten fra EU. En innføring av det foreslåtte minstekravet på 15 tonn allerede fra kvoteåret 2014 ville medført at ingen av de små aktørene ville kunne kvalifisere for kvoteandel. Det foreslås derfor et minstekrav på 5 tonn første kvoteåret, med en gradvis opptrapping til 10 tonn i 2015 og 15 tonn fra 2016.

At kvalifiseringskravet settes så lavt som 5 tonn det første året, fordelt over en 16 måneders periode, vil innebære at flere av de små aktørene vil kunne kvalifisere til kvoteandel fra iverksettelsen. Dette vil omfatte de som i dag importerer innenfor nykommerkvoten, dersom de i tillegg har importert til ordinær toll og/eller innenfor tildelt auksjonskvote. Slik departementet ser det, vil dette kunne bidra til at kvoteandeler i økende grad tildeles de reelle aktørene i osteparkedet. Dersom mindre importører på sikt ønsker å kvalifisere for kvoteandeler, må de imidlertid gjennom import til ordinær toll og/eller auksjonskvote gradvis bygge seg opp til å oppfylle det varige minstekravet på 15 tonn som vil gjelde fra og med kvoteåret 2016.

c) Overgangsordning for dagens osteprodusenter

I medhold av dagens § 35 første ledd nr. 3 har de tre største selskapene som produserer ost i Norge: TINE, Synnøve Finden og Kavli, fått tildelt særskilte historiske kvoteandeler. I dag har disse tre selskapene en historisk kvote på henholdsvis 648 tonn, 113 tonn og 20 tonn. Ut over import på egen kvoteandel, importerer selskapene i liten grad til ordinær toll eller gjennom tildelt auksjonskvote. Selskapenes andel av den samlede

osteimporten er i dag dermed så vidt begrenset at de etter forslaget til ny fordelingsmekanisme vil få en betydelig mindre kvoteandel enn nåværende historiske kvote.

Som nevnt i kapittel 1, forutsetter brevvekslingsavtalen mellom EU og Norge at tollkvoten ikke lenger skal fordeles basert på historiske rettigheter. En varig kobling av kvoterettigheter til produksjon av norsk ost vil i tillegg kunne være problematisk ut fra Norges handelspolitiske forpliktelser. For å gi norske produsenter av ost noe tid til omstilling av importvirksomheten foreslås det imidlertid at disse beholder dagens historiske kvoter i 2014 og 2015. Fra 2016 vil de dermed fullt ut være omfattet av den nye fordelingsmekanismen slik denne er beskrevet ovenfor.

2.2 Andre endringer i tollkvoteforskriften

Utover de endringene som følger av den nye fordelingsmodellen for ostekvoter fra EU, ser departementet også behov for noen andre endringer og justeringer av tollkvoteforskriften. Det er imidlertid bare to av disse forslagene som vil innebære materielle endringer. Øvrige forslag inneholder kun språklige presiseringer, og vil kun bli omtalt under merknadene til bestemmelsene.

2.2.1 Oppheving av dokumentasjonskravet

Etter dagens § 4 første ledd er det et krav for å få tildelt kvoteandel at søker på forespørsel kan fremvise firmaattest, attest om betalte skatter og avgifter i tillegg til attest om betalt merverdiavgift. Formålet med bestemmelsen er å sikre en viss grad av seriositet blant aktører som får tildelt kvoteandel. Unntak fra dette dokumentasjonskravet gjelder kun for tollkvoter som fordeles etter forskriftens kapittel II.²

Kravet om attester har vist seg å være arbeidskrevende, både for SLF og søkerne. Etter at man innførte kravet om bankgaranti for auksjonsdeltagere som ikke vurderes kredittverdige, mener departementet at dette i tilstrekkelig grad ivaretar formålet med bestemmelsen, herunder gir dette en bedre sikkerhet for at auksjonsdeltakere betaler auksjonsgebyret. Et ytterligere incentiv for å betale vil ligge i at innførselstillatelse kun utstedes etter at auksjonsbeløpet er betalt.

På denne bakgrunn foreslår departementet å oppheve dokumentasjonskravet. Departementet mener imidlertid fortsatt at kvoterettigheter i det store og det hele bør reserveres for næringsdrivende. Krav om at kvotesøker i de aller fleste tilfeller³ må være registrert i Foretaksregisteret opprettholdes derfor. Kravet ivaretas i praksis ved at søker må oppgi et gyldig organisasjonsnummer for å komme i betraktning.

² I dag gjelder dette kun kvotene for islandshest og for kjøtt til messer og lignende.

³ Med unntak for kvotene for islandshest og for kjøtt til messer og lignende.

2.2.2 Salg etter kvoteårets slutt

Dagens regelverk åpner for at kvoteandeler tildelt på auksjon i medhold av forskriftens kapittel 3 kan omsettes. Av § 23 første ledd fremgår det at ubenyttet kvoteandel kan selges så snart auksjonsbeløpet er betalt. Bestemmelsen inneholder imidlertid ingen regulering av sluttidspunktet for en slik omsetning. Andelene kan således overdras også etter kvoteårets slutt. I praksis kan importører som har innført varer til ordinær toll dermed selv flere år etter kvoteårets avslutning kjøpe en tollkvoteandel gjeldende for det aktuelle kvoteåret innførselen fant sted. Rettigheten kan de benytte til å omfortolle varene.

Etter departementets oppfatning er dette uheldig. Blant annet av hensyn til kvoteregnskap og rapportering ønsker ikke departementet at man etter et kvoteårs slutt skal kunne omfortolle innførte varer, gjennom kjøp av andre importørers ubenyttede kvoteandeler for det angjeldende kvoteår. En slik beskrankning vil etter departementets oppfatning i praksis ramme svært få og vil således i liten grad kunne påvirke kvoteutnyttelsen. Departementet foreslår derfor at bestemmelsen endres slik at tollkvoter kun kan omsettes innenfor kvoteåret.

3. MERKNADER TIL BESTEMMELSENE I FORSKRIFTEN

Til § 3

Bestemmelsen fastslår at SLF forvalter ordningen med fordeling av tollkvoter etter tollkvoteforskriften.

Departementet foreslår en språklig justering av bestemmelsens første ledd for å tydeliggjøre at SLF er delegert ansvaret for å forvalte ordningen. Videre foreslås det å flytte dagens § 4 sjette ledd til et nytt § 3 annet ledd. Denne bestemmelsen omhandler kjernen i SLFs forvaltningsmyndighet og hører derfor mer tematisk hjemme i § 3.

Til § 4

Bestemmelsen fastsetter de generelle vilkårene som alle kvotesøkere/auksjonsdeltakere må oppfylle for å kunne få tildelt kvoteandeler som fordeles i medhold av de ulike kapitlene i forskriften. Videre regulerer bestemmelsen utstedelse av innførselstillatelser for tildelt kvoteandel. På bakgrunn av departementets forslag om å oppheve dokumentasjonskravet, foreslås bestemmelsen omarbeidet i sin helhet, se nærmere omtale under kapittel 2.2.1.

Departementet foreslår også å endre overskriften for å tydeliggjøre at paragrafen også inneholder regler om uttak av tollkvote.

Av nytt første ledd fremgår det at alle kvotesøkere/auksjonsdeltakere må være registrert i Foretaksregisteret for å kunne få tildelt kvoteandeler etter tollkvoteforskriften.

Unntak skal imidlertid fortsatt gjelde for kvoteandeler fordelt i medhold av forskriftens kapittel II.

Nytt annet ledd fastslår at tildelt kvoterettigheter har gyldighet for import innenfor kvoteperioden slik den fremgår av vedlegg 1, jf. også definisjonen av "kvoteperiode" i § 2 nr. 4. Sammenholdt med dagens § 3 femte ledd annet punktum er det foretatt en språklig justering for å tydeliggjøre at kvoterettigheten kan benyttes både til å fortolle eller omfortolle varer innført innenfor kvoterettighetens gyldighetsperiode.

Nytt tredje ledd regulerer utstedelse av innførselstillatelser. Bestemmelsen om at auksjonsbeløpet må være betalt før innførselstillatelse utstedes foreslås også flyttet fra § 21 første ledd annen setning til en nytt tredje ledd annet punktum.

Til § 7

Bestemmelsen fastsetter nærmere krav til søknad om tollkvoteandel. Det er kun foretatt en mindre språklig justering av bestemmelsen, uten materiell betydning.

Til § 8 og 9

Gjeldende §§ 8 og 9 foreslås omarbeidet og samlet i én bestemmelse. Dette innebærer kun en kodifisering av dagens praksis. Etter forslaget vil det bare være to tollkvoter som fordeles på denne måten; kvotene for islandshest og for kjøtt til messer og lignende.

Første ledd omhandler fordelingsmekanismen ved den første tildelingen av de ulike kvotene. Begrepet "søknadsperiode" er nytt i forhold til dagens bestemmelse. Innholdsmessig tilsvarer dette likevel gjeldende § 9 annet og fjerde ledd. For at en søknad skal anses registrert innkommet innenfor søknadsperioden, må den fortsatt være fullstendig. Det blir den først når alle relevante opplysninger foreligger. Dagens bestemmelse om at SLF plikter å returnere ufullstendige søknader til søkeren foreslås opphevet. SLFs plikt til å gjøre søkeren oppmerksom på at søknaden ikke kan behandles fordi den er ufullstendig følger allerede av forvaltningslovens § 11 fjerde ledd annet punktum.

Videre innebærer begrepet "søknadsperiode" at søknader innkommet før perioden starter, for eksempel før kunngjøringstidspunktet, fortsatt skal avvises. Søknader innkommet i søknadsperioden gis som tidligere lik prioritet. Avkortingsregelen tilsvarer dagens § 8 annet ledd.

Annet ledd regulerer fordeling av eventuell restkvote, dvs. kvote som ikke blir fordelt i første runde. Bestemmelsen er en videreføring av § 8 annet ledd og § 9 tredje og fjerde ledd.

Til § 10

Bestemmelsen regulerer håndtering av ubenyttede kvoteandeler. Departementet foreslår å oppheve paragrafens siste ledd, der det fremgår at ubenyttede kvoteandeler ikke kan overføres fra et kvoteår til et annet. Hver kvote har en klart definert gyldighetsperiode, se vedlegg 1 kolonne V. Det ligger således i hele kvotesystemet natur at kvoteandeler ikke kan benyttes utenfor denne kvoteperioden. For å tydeliggjøre dette har departementet presisert prinsippet i en alminnelig regel § 4 nytt annet ledd. Det vises til merknadene til denne bestemmelsen.

Til § 13

Bestemmelsen regulerer åpningstidspunktene for auksjon av tollkvoter omfattet av forskriftens kapittel III. Departementet foreslår å oppheve bestemmelsens syvende ledd i sin helhet.

Begrunnelsen for å oppheve syvende ledd første punktum er at kvoteperioden for kornkvotene, som for de øvrige tollkvotene, allerede er regulert i vedlegg 1.

Bestemmelsens syvende ledd annet punktum fastslår at selv om kvoteperioden for kornkvotene strekker seg fra 1. september til 31. august i medhold av vedlegg 1, skal kvoteandeler kjøpt i løpet av dette kvoteåret på auksjon først ha gyldighet fra auksjonstidspunktet. Departementet foreslår å oppheve annet punktum slik at kornkvotene likestilles med andre tollkvoter med hensyn til gyldighetsperioden. Kvoterettigheter innenfor kornkvotene vil således kunne anvendes for all import innenfor kvotens gyldighetsperiode, uavhengig av tidspunktet for tilegnelse av kvoterettigheten ved auksjon.

Opphevelsen av syvende ledd forenkler forståelsen av forskriften, og innebærer ingen endring av dagens praksis.

Til § 15 tredje ledd

Paragrafen regulerer krav til auksjonsdeltaker. Henvisningen til forskrift 22. desember 2005 nr. 1723 om administrative tollnedsettelse er oppdatert. Dette innebærer ingen materielle endringer.

Til § 21

Bestemmelsen regulerer oppgjør av auksjonsbeløpet. Av § 21 første ledd annen setning fremgår det at SLF først utsteder innførselstillatelse innenfor tildelt kvoteandel etter at auksjonsbeløpet er betalt. Departementet foreslår å flytte denne regelen til § 4 nytt tredje ledd for en samlet regulering av utstedelse av innførselstillatelser, se omtale ovenfor.

Til § 22

Av paragrafen fremgår det at ubenyttede kvoteandeler ikke kan overføres fra et kvoteår til et annet. Bestemmelsen foreslås opphevet ut fra samme begrunnelse som redegjort for under merknadene til § 10.

Til § 23

Bestemmelsen regulerer omsetning av tollkvoteandeler. Departementet foreslår at bestemmelsens første ledd endres slik at tollkvoter kun skal kan omsettes innenfor kvoteåret. Se nærmere omtale under kapittel 2.2.2.

Gjennom en ny henvisning i annet ledd til § 15 tredje ledd foreslås det at også kjøperen av tollkvote for eplesaft og eplekonsentrat, på samme måte som budgiver, må oppfylle vilkårene i forskrift 22. desember 2005 nr. 1723 om administrative tollnedsettelse § 18 b. Dette er nødvendig for å få en logisk sammenheng mellom §§ 15 og 23, men ble ved en inkurie utelatt ved forrige forskriftsrevisjon.

Til overskriften i kapittel V

Overskriften er endret fra EF til EU, ettersom tollkvoten for ost ikke lenger har sin opprinnelse i avtale inngått med EF.

Til § 32

Bestemmelsen regulerer vareomfanget til kapittel V, og er oppdatert i samsvar med departementets forslag til ny fordelingsmekanisme. Se nærmere omtale under kapittel 2.1.

Til § 34

Bestemmelsen er ny og fastslår at søkere av andel av tollkvote for ost fra EU må ha importert minst 15 tonn ost under posisjon 04.06 i en kvalifiseringsperiode som strekker seg fra 1. januar to år før kvoteåret starter frem til og med uke 45 i året før kvoteåret starter. Se nærmere omtale under kapittel 2.1.

Til § 35

Bestemmelsen er ny og regulerer fordeling av tollkvoter på historisk grunnlag.

Av første ledd fremgår det at tollkvoten på ost fra EU skal fordelt forholdsmessig ut fra verdien av søkernes import under posisjon 04.06 i en kvalifiseringsperiode som strekker seg fra 1. januar to år før kvoteåret starter frem til og med uke 45 i året før kvoteåret starter.

I annet ledd første punktum er det satt et maksimumskvantum for tildeling av kvoteandeler, slik at ingen søkere kan tildeles mer enn 30 % av kvoten. Ufordelt tollkvote som følge av denne avgrensningen fordeles deretter i samsvar med første ledd til øvrige søkere som oppfyller vilkåret i § 34, jf. annet ledd annet punktum.

For øvrig vises det til den nærmere beskrivelsen av forslaget i kapittel 2.1.

Til §§ 36 og 37

Bestemmelsene foreslås opphevet som følge av departementets forslag til ny fordelingsmekanisme jf. kapittel 2.1.

Til § 40

Bestemmelsen regulerer håndtering av ubenyttede kvoteandeler. Departementet foreslår å oppheve bestemmelsen i sin helhet.

Av første ledd fremgår det at den som har fått tildelt kvote etter § 36 annet ledd siste punktum eller § 37, ikke innvilges ny kvoteandel innenfor kvoteåret før eventuelt tidligere tildelt andel av samme tollkvote er importert. En slik begrensing vil være uaktuell etter innføringen av den foreslåtte fordelingsmekanismen, ettersom det kun vil bli foretatt en årlig fordeling.

Av annet ledd fremgår det at ubenyttede kvoteandeler ikke kan overføres fra et kvoteår til et annet. Bestemmelsen foreslås opphevet ut fra samme begrunnelse som redegjort for i merknadene til §§ 10 og 22.

Til § 41

Departementet foreslår at ostekvotene skal gjøres omsettelige. Tilsvarende som for andre kvoter som fordeles ved auksjon, vil en mulighet for omsetning av rettighetene være med på å sikre kvoteutnyttelsen og tilførselen av ost til markedet.

Det foreslås også at selger av ostekvoten må gi skriftlig beskjed om overdragelsen til Statens landsbruksforvaltning. Dette samsvarer med det krav som allerede gjelder for omsetning av kvoteandeler tildelt etter kapittel III, jf. § 23 siste punktum.

Til § 42

Bestemmelsens annet punktum opplyser at aktører som har meldt seg på SLFs automatiske nyhetstjeneste kan få melding om kunngjøring på e-post. Dette er ingen forskriftsregel kun en opplysning, og foreslås derfor opphevet.

Til vedlegg 1

Innledningens annet avsnitt foreslås omformulert for å tydeliggjøre at SLF skal innrømme preferanse toll som norske myndigheter har gitt i frihandelsavtaler med andre land eller gjennom GSP-ordningen ("General System of Preferences"). Dersom det er gitt preferanser til et land eller en gruppe av land, skal importen fra angjeldende land gis lavere toll enn fastsatt toll innenfor tollkvoten med en differanse tilsvarende den gitte preferansen.

Det foreslås også en tilføyelse til fotnote 6 om at land omfattet av GSP-ordningen skal gis 20 % preferanse (lavere toll) ved import innenfor tollkvotene for korn og oljefrø. Dette ble bestemt ved omlegging av GSP-ordningen fra 1. januar 2013, jf. også Prop. 1 LS (2012-2013).

Til ikrafttredelse og overgangsbestemmelser:

Det foreslås at forskriftsendringene settes i kraft trer i kraft i løpet av høsten 2013, dvs. i god tid før neste kvotefordeling. Unntaket vil være §§ 34 og 35 som etter forslaget ikke skal trer i kraft før 1. januar 2015. Bakgrunnen for at dette ikrafttredelsestidspunktet er valgt er at det for kvoteårene 2014 og 2015 er det foreslått en rekke overgangsbestemmelser, se nærmere redegjørelse i kapittel 2.1.4. Fordi kvotefordelingen for siste overgangså (2015) vil bli fordelt senest i desember 2014, kan den nye fordelingsmekanismen som vil gjelde ved kvotefordelingen for 2016 tre i kraft umiddelbart etter dette.

4. ADMINISTRATIVE OG ØKONOMISKE KONSEKVENSER

De foreslåtte endringene innebærer en forenklet søknadsprosess med færre formelle krav til dokumentasjon for kvotesøkere. Disse endringene vil gjøre søknadsprosessen mindre tidkrevende både for søkerne og for SLF. For SLF vil dette særlig innebære redusert oppfølging knyttet til søknadsbehandling og registrering av auksjonsdeltagere. Det forventes at endringene i fordelingsmekanismen for ost fra EU vil medføre et redusert antall kvotesøkere og dermed redusert ressursbruk for SLF.

Når det gjelder de økonomiske konsekvensene for aktørene i ostemarkedet, vises det til fremstillingen under kapittel 2.1.

Med hilsen

Henrik Einevoll (e.f.)
avdelingsdirektør

Siv Tanja V. Durteste
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

HØRINGSINSTANSER:

Finansdepartementet
Fornyings- og administrasjons-
departementet
Justis- og politidepartementet
Nærings- og handelsdepartementet
Utenriksdepartementet
Toll- og avgiftsdirektoratet
Statens landbruksforvaltning
Asko Øst AS
Carl Evensens Eftf. AS
Coop Norge AS
Dagligvarehandelens Osteforum
Haugen-Gruppen AS
ICA Norge AS
Joh. Weydahl AS
Matcompaniet AS
Multi Food AS
NHO Mat og Drikke
NHO Mat og Landbruk
Norges Bondelag
Norsk Bonde- og småbrukarlag
Norsk Storkjøkken Engros A/S
O. Kavli AS
Oluf Lorentzen AS
Per M. Hjelde
Prøsch & Trøstie
Rema Trading AS
Smart Club AS
Synnøve Finden ASA
Tine BA
Unil AS
Virke
W. Troye Agenturer AS

Postboks 8008 Dep, 0030 Oslo

Postboks 8004 Dep, 0030 Oslo
Postboks 8005, 0030 Oslo
Postboks 8014 Dep, 0030 Oslo
Postboks 8114 Dep, 0032 Oslo
Postboks 8122 Dep, 0032 Oslo
Postboks 8140 Dep, 0033 Oslo
Postboks 164, Delitoppen 4, 1541 Vestby
Postboks 119, Alnabru, 0614 Oslo
Postboks 21, Haugenstua, 0915 Oslo
Postboks 793 Sentrum, 0106 Oslo
Postboks 14, 1541 Vestby
Postboks 6500 Rodeløkka, 0501 Oslo
Postboks 1003 Drøbak City, 1442 Drøbak
Postboks 341, 4002 Stavanger
Postboks 679, 1616 Fredrikstad
Postboks 5472 Majorstuen, 0305 Oslo
Postboks 5469 Majorstuen, 0305 Oslo
Postboks 9354 Grønland, 0135 Oslo
Øvre Vollgt 9, 0158 Oslo
Postboks 14, 4401 Flekkefjord
Postboks 7360, 5020 Bergen
Postboks 244, 1541 Vestby
Mosseveien 144, 1172 Oslo
Postboks 90, 1322 Høvik
Kveldroveien 5, 1407 Vinterbro
Postboks 200 Bryn, 0611 Oslo
Postboks 478, 1411 Kolbotn
Postboks 25, 0051 Oslo
Postboks 290 Skøyen, 0213 Oslo
Boks 2900 Solli, 0230 Oslo
Kokstadvegen 35B, 5257 Kokstad